

KOMENTÁŘ

19. 12. 2025

Kulturní zařízení v Moravskoslezském kraji v roce 2024

Do knihoven v Moravskoslezském kraji přišlo v roce 2024 přes 4,4 milionu návštěvníků, kteří měli možnost vybrat si z více než 4,6 milionu knihovních jednotek či využít 713 počítačů s připojením k internetu. Registrovaný čtenář si v loňském roce vypůjčil v průměru 39 knih. Památkové objekty v kraji navštívilo 389 tisíc návštěvníků, 755 tisíc návštěvníků pak zhlédlo expozice a výstavy v muzeích a galeriích.

Veřejné knihovny

V Moravskoslezském kraji bylo na konci roku 2024 v provozu 269 veřejných knihoven a jejich 138 poboček (lokálně vyčleněných částí knihoven (včetně pojízdných zařízení), které jsou jejich organizačními částmi a pracují pod jejich přímým vedením). Čtenáři v Moravskoslezském kraji měli k dispozici přes 4,6 milionu knihovních jednotek (knih, novin, časopisů, elektronických dokumentů apod.).

Tab. 1 Veřejné knihovny v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Veřejné knihovny¹⁾	272	271	270	270	269	267	269
Pobočky knihoven	139	140	140	136	137	137	138
Knihovní jednotky celkem (tis.)	5 113	5 088	5 032	5 074	5 061	4 954	4 640
Registrovaní čtenáři (tis. osob)	144	144	123	110	125	129	127
z toho ve věku do 15 let (%)	29,8	29,8	26,4	25,3	28,7	29,5	29,3
Vypůjčky (tis.)	6 289	6 345	5 018	4 609	5 123	4 976	4 917
Návštěvníci knihoven (tis. osob) ²⁾	4 105	4 148	3 482	3 831	4 521	4 131	4 417
z toho fyzické návštěvy	2 544	2 562	1 493	1 468	2 036	2 162	2 154
Studijní místa	4 111	4 189	4 192	4 141	4 242	4 206	4 291
Počítače pro uživatele s připojením k internetu	895	893	866	836	797	745	713
Čtenáři využívající internet v knihovně (tis. osob)	175	166	62	41	66	68	73
Prostředky na nákup knihovního fondu (tis. Kč)	38 860	40 973	40 131	42 495	43 267	47 933	50 170

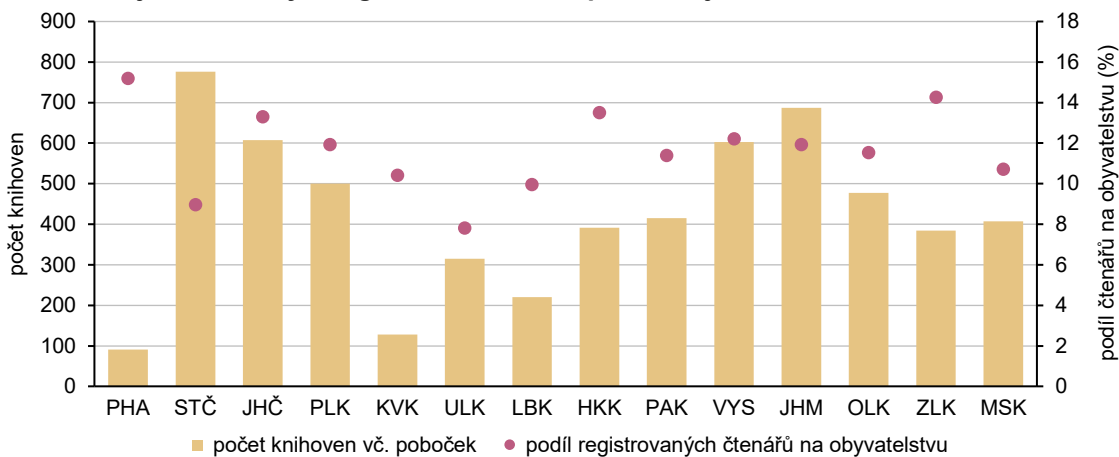
1) včetně Moravskoslezské vědecké knihovny

2) včetně návštěvníků on-line služeb

Nejvíce knihoven vč. poboček se v roce 2024 fungovalo ve Středočeském kraji (776), ale nejvyšší počet registrovaných čtenářů byl evidován v hlavním městě Praze (211 tisíc osob). V knihovnách na území Moravskoslezského kraje bylo v roce 2024 registrováno celkem 127 tisíc čtenářů. Jejich počet se meziročně snížil o 2,5 tisíce osob a ve srovnání s rokem 2018 byl jejich počet o 17,5 tisíce čtenářů menší. Každý třetí čtenář v Moravskoslezském kraji byl ve věku do 15 let, což v absolutním vyjádření odpovídalo 37 tisícům osob (podíl 29,3 % z celkového počtu registrovaných čtenářů). Republikový průměr činil 28,9 %, z krajů dosáhl nejvyššího podílu registrovaných čtenářů do 15 let Středočeský kraj (33,0 %) a nejnižšího Plzeňský kraj (20,9 %).

KOMENTÁŘ

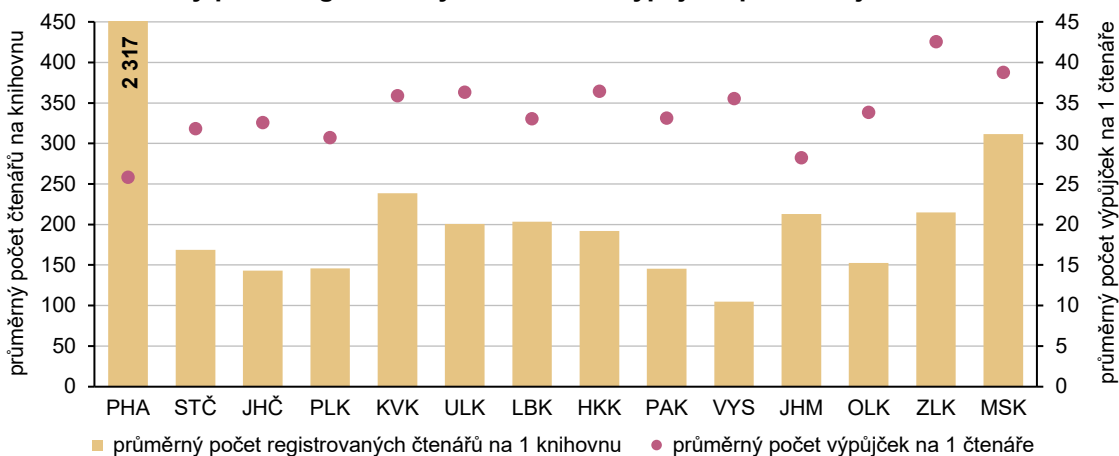
Graf 1 Veřejné knihovny a registrovaní čtenáři podle krajů v roce 2024

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Zhruba jedenáct procent obyvatel Moravskoslezského kraje bylo v roce 2024 registrováno jako čtenář ve veřejných knihovnách. Pokud by měl tento ukazatel posloužit jako měřítko pro srovnání krajů, pak nejnižší podíl čtenářů z počtu obyvatel byl vykázán v Ústeckém kraji (7,8 %), naopak nejvyšší v hlavním městě Praze (15,2 %). Nižší hodnoty podílu než Moravskoslezský kraj (10,7 %) vykázaly kromě Ústeckého kraje už jen Karlovarský (10,4 %), Liberecký (10,0 %) a Středočeský kraj (9,0 %).

Graf 2 Průměrný počet registrovaných čtenářů a výpůjček podle krajů v roce 2024

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Ve veřejných knihovnách v Moravskoslezském kraji bylo v roce 2024 evidováno přes 4,9 milionu výpůjček, tento počet se proti roku 2023 snížil o 59 tisíc, tedy o 1,2 %. Registrovaný čtenář v kraji si tak v roce 2024 vypůjčil v průměru 39 knihovních jednotek, což byl po Zlínském kraji (43) druhý nejvyšší počet mezi kraji Česka. Hodnota tohoto ukazatele v kraji se v letech 2018 až 2024 pohybovala v rozmezí od 38 do 44 výpůjček na čtenáře za rok.

KOMENTÁŘ

Ve veřejných knihovnách jsou k dispozici také počítače. V knihovnách Moravskoslezského kraje bylo v roce 2024 celkem 713 počítačů s připojením k internetu. Počet počítačů s připojením na internet se meziročně snížil o 32 kusů, ale zároveň mírně vzrostl počet návštěvníků knihoven využívajících internet v knihovně, konkrétně o 4,6 tisíce na 73 tisíc osob (o 6,7 %).

Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné

Dalším prvkem z oblasti kulturních zařízení jsou památkové objekty s kulturním využitím, které jsou v kraji zpřístupněné návštěvníkům za vstupné. Patří sem hrady, zámky, kláštery, kostely, mlýny apod., ovšem památky, které jsou ve správě muzea či galerie, sem zařazeny nejsou (např. zámek Kunín, hrad Hukvaldy).

**Tab. 2 Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné
v Moravskoslezském kraji**

Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné	13	15	15	13	14	16	17
Prohlídkové trasy	24	27	28	26	28	26	30
Návštěvníci památkových objektů (tis. osob)	316	368	253	243	365	374	389
Průměrný počet návštěvníků na 1 památkový objekt (tis. osob)	24,3	24,5	16,9	18,7	26,1	23,4	22,9
Inventární jednotky mobiliárního fondu	25 223	25 830	25 872	25 943	28 047	27 955	28 220
Počet svazků knihovního fondu sbírkové povahy	20 255	20 255	20 255	16 441	19 096	16 459	16 460
Pořádané kulturní akce celkem	440	367	184	204	309	278	433
samostatné výstavy	51	40	19	20	21	19	28
samostatné koncerty	39	49	29	34	48	41	30
dramatická vystoupení	39	39	23	8	26	29	34
kulturní akce při prohlídkách, noční prohlídky	112	91	51	58	106	91	219
Návštěvníci kulturních akcí (tis. osob)	381	343	66	70	174	144	211

K památkovým objektům zpřístupněným návštěvníkům za vstupné na území Moravskoslezského kraje patří:

- v okrese Bruntál – zámek Linhartovy ve Městě Albrechtice, zámek Slezské Rudoltice, státní zámek Janovice u Rýmařova, Radniční věž v Krnově,
- v okrese Frýdek-Místek – zámek Paskov,
- v okrese Karviná – zámek Fryštát,
- v okrese Nový Jičín – hrad Štramberk, hrad Starý Jičín,
- v okrese Opava – státní zámek Hradec nad Moravicí, státní zámek Raduň, zámek Kravaře,
- v okrese Ostrava – Důl Michal v Ostravě, Slezskoostravský hrad, vyhlídková věž Nové radnice v Ostravě, vila Grossmann v Ostravě.

Návštěvnost památkových objektů je do jisté míry ovlivněna (ne)přízní počasí a v letech 2020 a 2021 pandemií covidu-19. I proto se mezi lety 2018 a 2024 pohybovala návštěvnost památkových

KOMENTÁŘ

objektů v Moravskoslezském kraji v širokém rozmezí od 243 do 389 tisíc osob ročně, přičemž rekordním byl poslední rok. V areálu památek jsou často pořádány i kulturní akce, v roce 2024 se jich konalo 433 s účastí 211 tisíc osob.

Nejnavštěvovanějšími památkami (souhlasícími se zveřejněním dat) na území Moravskoslezského kraje v roce 2024 byly Slezskoostavský hrad (104,4 tisíce návštěvníků), dále vyhlídková věž Nové radnice v Ostravě (58,8 tisíce osob), hrad Štramberk s věží Trúba (53,0 tisíce osob) a státní zámek Hradec nad Moravicí (44,9 tisíce osob)

Muzea, galerie a památníky

V Moravskoslezském kraji v roce 2024 si mohla kulturní veřejnost vybrat k návštěvě z 31 muzeí a památníků, ze 2 galerií a z 21 poboček muzeí a galerií. Bylo v nich možno zhlédnout 136 expozic a 244 výstav. Počet návštěvníků expozic a výstav v kraji v roce 2024 dosáhl hranice 755 tisíc, což bylo ve srovnání s rokem 2023 o 4,0 tisíce osob více (nárůst o 0,5 %).

Tab. 3 Muzea, galerie a památníky v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Muzea, galerie a památníky v provozu	33	32	33	35	33	32	33
muzea, památníky	31	31	32	33	31	30	31
galerie	2	1	1	2	2	2	2
Pobočky muzeí a galerií	25	24	23	21	25	25	21
Expozice	127	129	136	136	138	136	136
Výstavy	265	287	176	172	271	272	244
Návštěvníci expozic a výstav (tis. osob)	616	565	411	444	788	751	755
Evidované sbírkové předměty (tis.)	1 179	1 193	1 217	1 233	1 254	1 262	1 267

Poznámky:

V oblasti kulturních zařízení jsou pro potřeby statistiky využívány výstupy z rezortních statistických informačních systémů, které zpracovává Národní institut pro kulturu (NIK). Údaje v tabulkách zachycují u stavových ukazatelů stav ke konci roku (např. počet knihoven, galerií), u intervalových ukazatelů úhrn za rok (např. počet návštěvníků). Údaje jsou šetřeny za kulturní organizace, jejichž zřizovateli jsou Ministerstvo kultury, jiné resorty, kraje, obce či města, a dále kulturní zařízení zřízená církví, spolky, obecně prospěšnými společnostmi a podnikatelskými subjekty.

Zdroj: [Základní statistické údaje o kultuře v České republice \(NIK\)](#)

Kontakt:

Patrik Szabo
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 230
E-mail: patrik.szabo@csu.gov.cz